

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/244876,Tobruk-1941-Plenerowe-wydarzenie-na-Pustyni-Bledowskiej.html>

06.07.2026, 21:47

[Nastę
ny](#)

[Powró
t](#)

Tobruk 1941. Plenerowe wydarzenie na Pustyni Błędowskiej

200 rekonstruktorów, pięć pojazdów pancernych, cztery działa i armaty - to wszystko zobaczyła publiczność widowiska historycznego „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności. Tobruk 1941. Przystanek Żywej Historii” na Pustyni Błędowskiej w Kluczach. W tym roku mija 85 lat od obrony Tobruku, w której wzięli udział żołnierze Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich.

03.07.2026

Wydarzenie zorganizowane w dniach 3-5 lipca 2026 r. przez IPN i Gminę Klucze, przy współudziale 2 Korpusu Polskiego, Jednostki Wojskowej „Nil”, Starostwa Powiatowego w Olkuszu, Muzeum Armii Krajowej, Muzeum Lotnictwa Polskiego oraz Nadleśnictwa Olkusz, przyciągnęło setki widzów. Tłumy odwiedziły też strefę edukacyjną IPN na Róży Wiatrów. Były warsztaty dla najmłodszych, gry planszowe, darmowe publikacje i pamiątkowe przypinki. W plenerowym kinie wyświetliliśmy filmy z cyklu „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego” i serial „Szlak Nadziei. Bitwa o Monte Cassino”. Na miejscu pojawiła się także mobilna księgarnia IPN.

Przez cały dzień publiczność oblegała stoiska edukacyjne 2 Korpusu Polskiego, wystawione przez 5 Pułk Dowodzenia oraz stoiska Jednostki Wojskowej Nil, Muzeum Armii Krajowej i Muzeum Lotnictwa Polskiego, a także firmy Cobi i Nadleśnictwa Olkusz.

Można było posłuchać dyskusji, „Do wolnej Polski przez libijski piach. Opowieść o Samodzielnej Brygadzie Strzelców Karpackich i jej żołnierzach” z udziałem Rafała Dyrca (Oddział IPN w Krakowie), Michała Siwca-Cielebona (wiceprzewodniczący Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Oddziale IPN w Krakowie) i Andrzeja Matowski (II wojna światowa w kolorze).

4 lipca po południu pod pomnikiem w Kolbarku odbyła się uroczystość, upamiętniająca Franciszka Barczyka i Romana Barczyka, żołnierzy 2 Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma złożył kwiaty. Towarzyszyli mu m.in. dyrektorzy oddziałów IPN w Krakowie i Łodzi - dr hab. Filip Musiał i płk Karol Piskorski. Obecni byli m.in. wójt Klucz Norbert Bień, posłanka Agnieszka Ścigaj, reprezentanci władz samorządowych oraz przedstawiciele mieszkańców.

- Mimo że straciliśmy terytorium, a Polska była okupowana, że mnóstwo oficerów było w oflagach, a tysiące kolejnych zostało zamordowanych w Katyniu, to jednak zaczęło być odtwarzane Wojsko Polskie we Francji, na Bliskim Wschodzie i w wielu innych miejscach. To ważne, że polscy żołnierze brali udział w tej wielkiej bitwie i odegrali w niej ważną rolę, ale też musimy pamiętać, że Polacy walczyli na niemal wszystkich frontach II wojny światowej i mieli ogromny wpływ na to, że wojna trwała krócej, a więc pochłonęła mniej ofiar - powiedział w swoim wystąpieniu, poprzedzającym wieczorne widowisko, zastępca prezesa IPN.

Nad publicznością przeleciał samolot An-2 „Wiedeńczyk”, zaprezentowany przez Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, a o 19.30 na Pustyni Błędowskiej rozpoczęło się główne widowisko historyczne „Tobruk 1941”. Rekonstruktorzy zaprezentowali epizody z walk toczonych

w 1941 r., w których brali udział żołnierze Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich, a także z operacji „Crusader”, czyli uwolnienia Torbruku od oblężenia państw Osi.

Złożenie kwiatów pod pomnikiem w Kolbarku, upamiętniającym żołnierzy 2 Korpusu Polskiego. Fot. Cezary Pałka (IPN)

Złożenie kwiatów pod pomnikiem w Kolbarku, upamiętniającym żołnierzy 2 Korpusu Polskiego. Fot. Cezary Pałka (IPN)

Złożenie kwiatów pod pomnikiem w Kolbarku, upamiętniającym żołnierzy 2 Korpusu Polskiego. Fot. Cezary Pałka (IPN)

Złożenie kwiatów pod pomnikiem w Kolbarku, upamiętniającym żołnierzy 2 Korpusu Polskiego. Fot. Cezary Pałka (IPN)

Obrona Tobruku

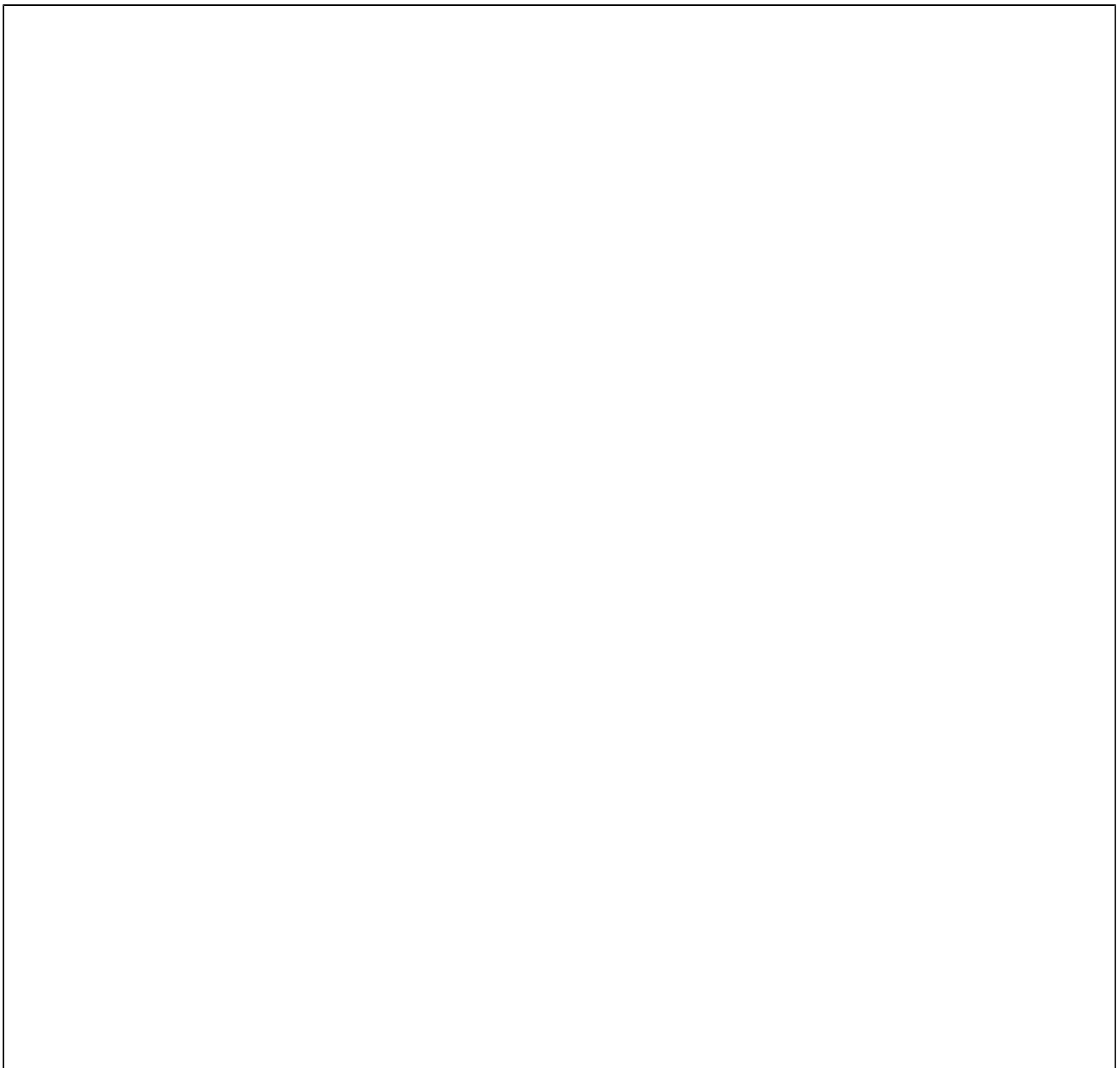
W czasie II wojny światowej Tobruk, port w Cyrenajce (północno-wschodnia Libia) miał kluczowe znaczenie strategiczne. Włosi zamienili Tobruk w twierdzę i główny punkt zaopatrzeniowy dla sił

atakujących Egipt, znajdujący się w sferze wpływów brytyjskich. Miasto leżało w odległości niespełna 600 km w linii prostej od Aleksandrii i około 300 km od twierdzy Mersa Matruh - najważniejszego brytyjskiego punktu obrony na kierunku Kanału Sueskiego.

Tobruk został zdobyty w trakcie kontrofensywy brytyjskiej 22 stycznia 1941 r. Kolejna ofensywa sił włoskich, wzmocnionych przez niemiecki korpus ekspedycyjny (Deutsche Afrika Korps) pod dowództwem gen. Erwina Rommla, doprowadziła do wyparcia wojsk brytyjskich z Cyrenajki. Oblęganego przez Niemców i Włochów Tobruku broniły dwie australijskie dywizje piechoty, indyjski pułk kawalerii oraz cztery brytyjskie pułki artylerii i brygada czołgów - łącznie 36 tys. żołnierzy.

W sierpniu i wrześniu 1941 r. wycofywane z Tobruku wykrwawione oddziały australijskie zastąpiła brytyjska 70. DP, Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich oraz czzechosłowacki 11. Batalion Piechoty.

Oblężenie Tobruku przez wojska niemieckie i włoskie trwało od kwietnia do grudnia 1941 r. Przez 110 dni walczyła tam polska Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich. Wojska Osi zostały odparte przez aliantów.

[Nastę
pny
Powr
ót](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Kraków

Szlaki Nadziei Odyseja Wolności

Relacja